

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/166374/OKM_2025_16.pdf

Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoja liitteenä olevasta työryhmän raportista koskien ehdotusta taiteen perusopetusta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi kokonaisuudessaan taiteen perusopetusta koskeva laki. Lisäksi esitetään muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja eräitä muita lakeja.

Esityksen mukaan taiteen perusopetuksen laskennallisen valtionosuusrahoituksen suoritteena säilyisi edelleen opetustunti. Rahoitus perustuisi vuosittain tarkistettavaan yksikköhintaan. Valtionosuuslaskenta perustuisi toteutuneiden opetustuntimäärien lisäksi opetukseen osallistuvien oppilaiden määrään sekä oppimäärän suorittaneiden oppilaiden määrään.

Esityksessä taiteen perusopetusta ehdotetaan opetettavan jatkossa kahden oppimäärän sijaan yhden, 50 opintopisteen laajuisen oppimäärän mukaan. Laissa säädettäisiin myös valtionavustuksella rahoitettavasta uudesta vastuutehtävästä sekä valtion opetushallintoviranomaisten tietojensaantioikeudesta.

Laissa säädettäisiin koulutuksen järjestäjistä, koulutuksen järjestämisestä sekä koulutuksen järjestäjien keskinäisestä ja muiden yhteisöjen kanssa toteutettavasta yhteistyöstä.

Taiteen perusopetus säilyisi edelleen tavoitteellisesti etenevänä eri taiteenalojen koulutusmuotona, joka tukisi mahdollisuuksia hakeutua eri taiteenalojen jatko-opintoihin. Laissa olisi säännökset muun muassa opetussuunnitelmasta, koulutuksen järjestämisluvasta, henkilöstöstä, oppilaaksi ottamisesta, oppilasmaksuista, oppilaan osaamisen arvioinnista, todistuksesta ja koulutuksen arvioinnista.

Ehdotus on valmisteltu siten, että sen sisältämät uudistukset ovat pääosin toteutettavissa valtiontalouden näkökulmasta kustannusneutraalisti. Valtionosuusrahoitteisten oppilaitosten määrän lisääminen ja opetustarjonnan laajentaminen edellyttäisi kuitenkin työryhmän esitykseen sisältyvää 10 miljoonan euron lisäystä valtion talousarvioon.

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 9.2.2024 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus taiteen perusopetusta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa: <https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM017:00/2024>. Tätä ennen ministeriö toteutti syksyllä 2023 esiselvityshankkeen, jossa selvitettiin lainsäädännön uudistamistarpeita.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on uudistaa taiteen perusopetusta koskeva lainsäädäntö ja valtionrahoitusjärjestelmä siten, että taiteen perusopetuksen eri taiteenalojen saavutettavuus parantuu ja toiminnan laatu vahvistuu.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/18125/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen [kirjaamo.okm\(at\)gov.fi](mailto:kirjaamo.okm(at)gov.fi) tai postitse osoitteeseen: Opetus- ja kulttuuriministeriö, PL 29, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/18125/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla: <https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM034:00/2025>. Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä. Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 30.9.2025 kello 16.15 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat (ajalla 11.8–30.9.2025) kulttuuriasianneuvos Hanna Koskimies, puh. 0295 330 048 [hanna.koskimies\(at\)gov.fi](mailto:hanna.koskimies(at)gov.fi), (ajalla 6.8–30.9.2025) hallitussihteeri Elina Anttila, puh. 0295 330 188, [elina.anttila\(at\)gov.fi](mailto:elina.anttila(at)gov.fi) ja (ajalla 4.8–30.9.2025) kulttuuriasianneuvos Laura Norppa, puh. 0295 330 017, [laura.norppa\(at\)gov.fi](mailto:laura.norppa(at)gov.fi).

Linkit

<https://youtu.be/IC7Ts1qJNxA> - Videotaltiointi keskeisistä ehdotuksista (suomeksi)

<https://youtu.be/vsXTXl6Pnug> - Videoinspelning av viktigaste förslagen (på svenska)

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM017:00/2024> - Säädösvalmisteluhankkeen (perusvalmistelu) verkkosivut

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM017:00/2024> - Webbsidor för lagberedningsprojektet (grundläggande beredning)

[20250501215247_166584701AV.pdf](#) - Säädösvalmisteluhankkeen (jatkovalmistelu) verkkosivut

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM034:00/2025> - Webbsidor för lagberedningsprojektet (fortsatt beredning)

Liitteet:

[Työryhmän raportti OKM_2025_16.pdf](#) - Työryhmän raportti sisältää luonnoksen hallituksen esitykseksi laiksi taiteen perusopetuksesta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Ruotsinkieliset säädöskäännökset löytyvät raportin sivuilta 105-121.

Arbetsgruppens rapport innehåller ett utkast till regeringens proposition med förslag till lag om grundläggande konstundervisning och ändring av vissa lagar som har samband med den. De svenskspråkiga författningsöversättningarna finns på rapportens sidor 105–121.

[Propositionens huvudsakliga innehåll.pdf](#)

1. Ehdotus laiksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän seuraavista esityksistä:

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

On tärkeää, että lainsäädäntö päivitetään vastaamaan tämän päivän tarpeita.

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

50 opintopisteen laajuus selkeyttää rakennetta, mutta on huomioitava oppijoiden yksilölliset tarpeet sekä alueelliset mahdollisuudet opetuksen toteuttamisessa. Yhteistyötä eri taiteenalojen kanssa tulisi kehittää, jotta kokonaisuus voisi muodostua useamman eri taiteenalan oppimisesta, jossa aineet tukisivat toinen toisiaan. Sitoutuminen tuhanteen tuntiin jo pienenä saattaa yksipuolistaa taiteellisen ajattelun kehitystä.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

- ☐ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☒ **Kannatan muutettuna**

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kunta voi järjestää taiteen perusopetusta joko itse tai toisen palveluntuottajan toimesta.

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Opetustuntimäärä ei ole ainoa kriteeri luvan myöntämiselle, vaan toiminnan tulee olla ammatillista, tavoitteellista ja vastuullista oppijan taustan ja ikärakenteen huomioiden.

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

- ☐ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☒ **Kannatan muutettuna**

Muutosehdotus tai muu kommentti:

On otettava huomioon oppilaitosten alueellinen erilaisuus sekä oppilaitosten kokojen tuomat haasteet. Lain tavoite on tukea kulttuurista yhdenvertaisuutta ja väestölle mahdollisuutta taideopetuksen saavutettavuuteen asuinpaikasta riippumatta.

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kulttuuri kuuluu kaikille, joten opintopolku on koko elämän kestävä, erilaiset oppijat huomioiva ja alueellisesti saavutettava. Yhteistyö muiden kanssa, hankkeet ja tapahtumat yhteistyössä toteutettuina luovat mahdollisuuksia osallisuuteen.

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Yhteistyö työllisyyspalvelujen ja elinvoimapaalvelujen kanssa sekä mahdollisuudet yhdistää toimintaa eri ikäryhmät huomioiden.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Vastuullisuus, tavoitteellisuus, selkeys, pitkäjänteisyys, rahoitus

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

- ☐ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☒ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Rahoituksen tulee tukea myös harvaan asuttujen seutujen oppijoiden mahdollisuuksia osallistumiseen ja oppimisen edetessä mahdollisiin jatko-opintoihin alueellisella tasolla.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Henkilöstön kelpoisuusvaatimusten tulee olla selkeät ja että lainsäädäntö tukee opettajien koulutusta ja täydennyskoulutusta.

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

- ☐ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Oppijalta tulee periä kohtuullisia maksuja. Maksukäytänteissä on alueellisia eroja. Koulutuksen järjestäjän tulisi tarjota erilaisia maksuvaihtoehtoja, jotta voidaan taata jokaisen perheen mahdollisuus osallistumiseen.

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Mahdollisuus havainnointiin ja itsereflektointiin oman oppimisen kehittäjänä sekä pyrkimys ohjata arviointikriiteerejä tähän suuntaan. Tämän edellytys on toiminnan tavoitellisuus.

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Rahoitusmallin pitäisi huomioida maantieteellisesti laajoilla alueilla toimivat oppilaitokset, jotta alueellinen saavutettavuus turvataan. Joustoa voi olla myös oppilaitosten yhteistyöllä, jotta oppiminen voidaan turvata pitkäjänteisesti, vaikka alueen väestömäärä laskee.

3. Ehdotus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

- ☒ **Kannatan**
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Vastaavalla opettajalla korkeakoulututkinto kyseiseltä taiteen alalta sekä pedagoginen pätevyys, mutta on tärkeää, että soveltava koulutus on myös mahdollinen.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

- ☒ Kannatan
- ☐ En kannata
- ☐ Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Oppilaiden yksilölliset taustat tulee huomioida siten, että oppilaitoksilla on mahdollisuus tarjota laadukasta opetusta eri ikäisille ja eri tasolta aloittaville oppijoille.

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"